

Stručné shrnutí hlavních negativních dopadů dávkové reformy.

© Platforma pro sociální bydlení

Obsah

I. Chudým pracujícím rodinám zbude jen na přežití, dávkový systém nebude fungovat jako nástroj pro vyrovnávání životních šancí dětí z chudých rodin	3
Příklad 1: Úplná rodina s dítětem do 3 let (a druhým předškolním dítětem) žijící v nájmu ve Frýdku-Místku, otec pracuje, matka čerpá rodičovský příspěvek.....	3
Příklad 2: Pracující samoživitelka žijící na sídlišti v nájmu v Praze na Hájích se školním dítětem.....	5
Příklad 3: Úplná rodina se dvěma školními dětmi žijící v nájmu v Pardubicích, oba rodiče pracují	6
II. Výrazné zvýšení rizika ztráty bydlení při ztrátě práce.....	7
Příklad 4: Žena ve věku 55 let, která přijde o práci a čerpá podporu v nezaměstnanosti, žijící v nájmu v Jihlavě (první dva měsíce po ztrátě práce).....	7
III. Zhoršení účinnosti dávek na bydlení jako jediného účinného nástroje pro zmírňování energetické chudoby mnoha seniorek a seniorů	9
Příklad 5: Seniorka v energetické chudobě.....	9
Souhrnná data za modelové příklady	11
Umožňuje stát skrze příspěvek na bydlení umožňuje lidem hradit luxusní, či nadstandardní bydlení v drahých lokalitách?	12

Shrnutí zpracovala Platforma pro sociální bydlení 2. 10. 2024

Z propočtů dopadů dávkové reformy na pěti modelových příkladech vyplývá, že dávková reforma v navržených parametrech, především normativních nákladech na bydlení, bude mít následující negativní dopady na obyvatele ČR:

- I. chudým pracujícím rodinám zbude jen na přežití, dávkový systém přestává fungovat jako nástroj pro vyrovňování životních šancí dětí z chudých rodin;
- II. výrazné zvýšení rizika ztráty bydlení při ztrátě práce;
- III. zhoršení účinnosti dávek na bydlení jako jediného účinného nástroje pro zmírňování energetické chudoby mnoha senierek a seniorů.

I. Chudým pracujícím rodinám zbude jen na přežití, dávkový systém nebude fungovat jako nástroj pro vyrovňování životních šancí dětí z chudých rodin

Výrazné negativní dopady dávkové reformy na rodiny chudých pracujících, které neměly to štěstí, že by se jim podařilo dosáhnout na vlastní bydlení nebo se dostat do obecního bytu se sníženým nájemným, lze ilustrovat na 3 modelových případech zahrnujících základní typy rodin:

1. Úplnou rodinu s dítětem do 3 let věku;
2. Samoživitelku se školním dítětem;
3. Úplnou rodinu se školními dětmi.

Příklad 1: Úplná rodina s dítětem do 3 let (a druhým předškolním dítětem) žijící v nájmu ve Frýdku-Místku, otec pracuje, matka čerpá rodičovský příspěvek

Příjmy rodiny:

Otec patří mezi nízkopříjmové pracující, jeho mzda je na úrovni 25. percentilu, to znamená, že její mzda je nižší než mzda 75 % zaměstnanců v Moravskoslezském kraji:¹

- muž má hrubou mzdu ve výši 30 247 Kč měsíčně, uplatňuje slevu na obě dvě děti, takže jeho čistá mzda činí 27 889 Kč měsíčně;
- žena čerpá rodičovský příspěvek v průměrné výši, která aktuálně činí 9 413 Kč měsíčně;
- celkový čistý příjem rodiny ze zaměstnání a rodičovského příspěvku je 37 302 Kč.

Náklady rodiny na bydlení:

A. Nájemné

Rodina se uskrovnuje a bydlí v malém 3+kk o ploše 60 m², to je menší plocha než na jaké žije většina 4členných rodin. 60m² odpovídá hodnotě 25. percentilu podlahové plochy mezi

¹ Mzdy v prvním pololetí 2024 dle Informačního systému o průměrném výděлку. Dostupné z: <https://www.ispv.cz/cz/Vysledky-setreni/Aktualni.aspx>

4člennými rodinami v nájmu (tzn. 75 % rodin v nájmu žije ve větším), pro 4členné rodiny vlastníci byt (v bytových domech), platí, že tři čtvrtiny z nich žijí v bytech o ploše 70m² a více.

Bydlí v městské části Místek, kde jsou nájem v nižší než ve Frýdku.

Za nájem bytu (který nebyl vybaven) platí rodina 12 360 Kč/měsíčně.²

B. Energie a služby

Rodina šetří na energiích a službách, na energie dává 4 333 Kč měsíčně, na služby dává 1 667 Kč měsíčně (zahrnuje mj. vodné), což obojí odpovídá 33. percentilu výdajů na energie u 4členných domácností nájemníků (tzn. dvě třetiny domácností dávají na energie více).

C. Celkové náklady na bydlení

Celkem stojí rodinu bydlení 18 360 Kč měsíčně, i přestože bydlí v malém bytě v levnější části města Frýdek-Místek a šetří na energiích.

Kolik rodině zbývá na život oproti minimu pro přežití a oproti tomu, co je v Česku obvyklé

Životní minimum čtyřčlenné rodiny se dvěma předškolními dětmi (minimum potřebné pro přežití po uhrazení nákladů na bydlení) činí 19 913 Kč měsíčně.

Protože rodina dává na bydlení 49 % svých příjmů, tedy čtyřikrát více než je v ČR obvyklé pro čtyřčlenné domácnosti žijící ve městech do 70 tis. obyvatel,³ bez dávek státní sociální podpory rodině zbude na život 18 942 Kč měsíčně.

- To je méně než minimum pro přežití (95 % životního minima).
- Rodina se nachází hluboko pod hranicí chudoby, protože jí zbývá na život 36 % toho, co je obvyklé (v přepočtu na spotřební jednotku).

Dopady dávkové reformy na rodinu

V případě schválení dávkové reformy v navržených parametrech:

- podpora ze strany státu pro tuto rodinu klesne o 4 204 Kč měsíčně především kvůli výraznému snížení podpory ze strany státu s vysokými náklady rodiny na bydlení (nová složka bydlení bude 2 058 Kč oproti 6 717 Kč příspěvku na bydlení, nově zavedený pracovní bonus snížení složky bydlení nevyrovná, protože činí pouze 1 115 Kč a navíc se také snižuje složka dítě oproti přídávkům na děti);
- rodina zůstane hluboko pod hranicí chudoby – i s novou dávkou státní sociální pomoci ve výši 5 173 Kč, jí bude zbývat na život pouze 47 % toho, co je obvyklé (hranice chudoby je 60 %) a těsně nad hranicí přežití (zbyde jí na život 124 % životního minima).

² Dle cenové mapy nájemného Ministerstva Financí činí základní nájemné pro nevybavené byty (bez garáže) této velikostní kategorie v domech bez výtahu v Místku 206 Kč/m.²

³ Pro 4členné domácnosti žijící v obcích nad 70 tis. obyvatel platí, že obvykle dávají na bydlení 12 % svých příjmů (hodnota mediánu).

Příklad 2: Pracující samoživitelka žijící na sídlišti v nájmu v Praze na Hájích s dítětem ve školním věku

Příjmy rodiny:

Samoživitelka patří mezi nízkopříjmové pracující, její mzda je na úrovni 25. percentilu, to znamená, že jejich mzda je nižší než mzda 75 % zaměstnanců v Praze:⁴

- má hrubou mzdu ve výši 31 483 Kč měsíčně, uplatňuje slevu na své dítě, takže má čistou mzdu ve výši 26 942 Kč měsíčně, což je také celkový čistý příjem rodiny ze zaměstnání.

Náklady rodiny na bydlení:

A. Nájemné

Samoživitelka se uskrovňuje a bydlí v malém 2+kk o ploše 50 m², to je menší plocha, než na jaké žije většina 2členných rodin. 50m² odpovídá hodnotě 25. percentilu podlahové plochy mezi 2člennými rodinami v nájmu (tzn. 75 % 2členných rodin v nájmu žije ve větším).

Bydlí v jedné nejlevnějších pražských částí, na sídlišti na konečné stanici metra C na Hájích.

Za nájem bytu (který nebyl vybaven) platí samoživitelka 16 900 Kč měsíčně.⁵

B. Energie a služby

Rodina šetří na energiích a službách, na energie dává 3 800 Kč měsíčně, na služby dává 1 065 Kč měsíčně (zahrnuje mj. vodné), což obojí odpovídá 33. percentilu výdajů na energie u 2členných domácností nájemníků (tzn. dvě třetiny domácností dávají na energie více).

C. Celkové náklady na bydlení

Celkem stojí samoživitelku bydlení 21 765 Kč měsíčně, i přestože bydlí v menším bytě v jedné z nelevnějších pražských částí.

Kolik rodině zbývá na život oproti minimu pro přežití a oproti tomu, co je v Česku obvyklé

Životní minimum samoživitelky s jedním dítětem školního věku (minimum potřebné pro přežití po uhrazení nákladů na bydlení) činí 11 656 Kč měsíčně.

Protože dává samoživitelka na bydlení 81 % svých příjmů, tedy čtyřikrát více než je obvyklé pro dvoučlenné domácnosti žijící v Praze,⁶ bez dávek státní sociální podpory jí zbude na život 5 177 Kč měsíčně.

- To je méně než polovina minima pro přežití (44 % životního minima).

⁴ Mzdy v prvním pololetí 2024 dle Informačního systému o průměrném výděлку. Dostupné z:

<https://www.ispv.cz/cz/Vysledky-setreni/Aktualni.aspx>

⁵ Dle cenové mapy nájemného Ministerstva Financí činí základní nájemné pro nevybavené byty (bez garáže) této velikostní kategorie v domech bez výtahu v Praze-Hájích 338 Kč/m.²

⁶ Pro 2členné domácnosti žijící v Praze platí, že obvykle dávají na bydlení 18 % svých příjmů (hodnota mediánu).

- Samoživitelka se nachází velmi hluboko pod hranicí chudoby, protože jí zbývá na život 18 % toho, co je obvyklé (v přepočtu na spotřební jednotku).

Dopady dávkové reformy na rodinu

V případě schválení dávkové reformy v navržených parametrech:

- podpora ze strany státu pro tuto rodinu klesne o 2 939 Kč měsíčně kvůli výraznému snížení podpory ze strany státu s vysokými náklady samoživitelky na bydlení (nová složka bydlení bude 4 789 Kč oproti 7 746 Kč příspěvku na bydlení; na pracovní bonus nemá nárok);
- samoživitelka zůstane hluboko pod hranicí chudoby – i s novou dávkou státní sociální pomoci ve výši 4 807 Kč, jí bude zbývat na život pouze 45 % toho, co je obvyklé (hranice chudoby je 60 %) a těsně nad hranicí přežití (zbyde jí na život 111 % životního minima).

Příklad 3: Úplná rodina se dvěma školními dětmi žijící v nájmu v Pardubicích, oba rodiče pracují

Příjmy rodiny:

Oba rodiče jsou nízkopříjmoví pracující, jejich mzda je na úrovni 25. percentilu, to znamená, že jejich mzda je nižší než mzda 75 % zaměstnanců v Pardubickém kraji:⁷

- muž má hrubou mzdu ve výši 30 685 Kč měsíčně, uplatňuje slevu na obě děti, takže jeho čistá mzda činí 28 217 Kč měsíčně;
- žena má hrubou mzdu 26 617 Kč měsíčně, čistou mzdu 22 094 Kč měsíčně;
- celkový čistý příjem rodiny ze zaměstnání je: 50 311 Kč měsíčně.

Náklady rodiny na bydlení:

A. Nájemné

Rodina se uskrovnuje a bydlí v malém 3+kk o ploše 60 m², to je menší plocha než na jaké žije většina 4členných rodin. 60m² odpovídá hodnotě 25. percentilu podlahové plochy mezi 4člennými rodinami v nájmu (tzn. 75 % rodin v nájmu žije ve větším), pro 4členné rodiny vlastníci byt (v bytových domech), platí, že tři čtvrtiny z nich žijí v bytech o ploše 70m² a více.

Za nájem bytu (který nebyl vybaven) platí rodina 13 140 Kč/měsíčně.⁸

B. Energie a služby

Rodina šetří na energiích a službách, na energie dává 4 333 Kč měsíčně, na služby dává 1 667 Kč měsíčně (zahrnuje mj. vodné), což obojí odpovídá 33. percentilu výdajů na energie u 4členných domácností nájemníků (tzn. dvě třetiny domácností dávají na energie více).

C. Celkové náklady na bydlení

⁷ Mzdy v prvním pololetí 2024 dle Informačního systému o průměrném výděлку. Dostupné z:

<https://www.ispv.cz/cz/Vysledky-setreni/Aktualni.aspx>

⁸ Dle cenové mapy nájemného Ministerstva Financí činí základní nájemné pro nevybavené byty (bez garáže) této velikostní kategorie v domech bez výtahu v Pardubicích 219 Kč/m.²

Celkem stojí rodinu bydlení 19 410 Kč měsíčně, i přestože bydlí v malém bytě a šetří na energiích.

Kolik rodině zbývá na život oproti minimu pro přežití a oproti tomu, co je v Česku obvyklé

Životní minimum čtyřčlenné rodiny s dvěma školními dětmi (minimum potřebné pro přežití po uhrazení nákladů na bydlení) činí 22 309 Kč měsíčně.

Protože rodina dává na bydlení 39 % svých příjmů, tedy třikrát více než je v ČR obvyklé pro čtyřčlenné domácnosti žijící ve městech nad 70 tis. obyvatel,⁹ bez dávek státní sociální podpory rodině zbude na život pouze 30 901 Kč měsíčně.

- To není o mnoho více než životní minimum (139 % životního minima).
- Rodina se nachází těsně pod hranicí chudoby, protože jí zbývá na život 59 % toho, co je obvyklé (v přepočtu na spotřební jednotku).

Dopady dávkové reformy na rodinu

V případě schválení dávkové reformy v navržených parametrech:

- podpora ze strany státu pro tuto rodinu klesne o 3 572 Kč měsíčně kvůli kombinaci snížení složky dítě oproti přídavkům na děti (snížení z 2 940 Kč na 1 262 Kč) a kvůli tomu, že rodina přijde o podporu státu s vysokými náklady na bydlení (nová složka bydlení bude 0 oproti 3 492 Kč příspěvku na bydlení);
- rodina se jen těsně přehoupne přes hranici chudoby – i s novou dávkou státní sociální pomoci ve výši 2 860 Kč (zahrnuje pracovní bonus ve výši 1 598 Kč), jí bude zbývat na život pouze 64 % toho, co je obvyklé (hranice chudoby je 60 %).

II. Výrazné zvýšení rizika ztráty bydlení při ztrátě práce

Příklad 4: Žena ve věku 55 let, která přijde o práci a čerpá podporu v nezaměstnanosti, žijící v nájmu v Jihlavě (její situace první dva měsíce po ztrátě práce)

Příjmy:

Žena, která pracovala za minimální mzdu (18 900 Kč) před tím, než zaměstnavatel zrušil její pracovní místo, má v prvních dvou měsících nezaměstnanosti nárok na podporu v nezaměstnanosti ve výši 12 285 Kč měsíčně (ve 3. a 4. měsíci ve výši 9 450 Kč, v 5. až 11. měsíci ve výši 8 505 Kč měsíčně).

Náklady na bydlení:

A. Nájemné

⁹ Pro 4členné domácnosti žijící v obcích nad 70 tis. obyvatel platí, že obvykle dávají na bydlení 13 % svých příjmů (hodnota mediánu).

Žena se uskrovnuje a bydlí v malém 1+kk o ploše 35 m², to je menší plocha než na jaké žije většina jednočlenných domácností. 35m² odpovídá hodnotě 25. percentilu podlahové plochy mezi jednočlennými domácnostmi v nájmu (tzn. 75 % jednočlenných domácností v nájmu žije ve větším).

Za nájem bytu v Jihlavě (který nebyl vybaven) platí žena 8 015 Kč/měsíčně.¹⁰

B. Energie a služby

Žena šetří na energiích a službách, na energie dává 2 899 Kč měsíčně, na služby dává 689 Kč měsíčně (zahrnuje mj. vodné), což obojí odpovídá 33. percentilu výdajů na energie u jednočlenných domácností nájemníků (tzn. dvě třetiny domácností dávají na energie více).

C. Celkové náklady na bydlení

Celkem stojí rodinu bydlení 11 603 Kč měsíčně, i přestože bydlí v malém bytě a šetří na energiích.

Kolik zbývá na život oproti minimu pro přežití a oproti tomu, co je v Česku obvyklé

Životní minimum jednočlenné domácnosti (minimum potřebné pro přežití po uhrazení nákladů na bydlení) činí 7 082 Kč měsíčně.

Protože žena dává na bydlení 94 % svých příjmů, tedy skoro čtyřikrát více než je v ČR obvyklé pro jednočlenné domácnosti žijící ve městech do 70 tis. obyvatel,¹¹ bez dávek státní sociální podpory ženě zbude na život pouze 682 Kč měsíčně.

- Tedy částka, ze které v žádném případě není možné přežít (10 % životního minima).
- Žena se nachází pod hranicí chudoby, protože jí zbývá na život 4 % toho, co je obvyklé (v přepočtu na spotřební jednotku).

Dopady dávkové reformy

V případě schválení dávkové reformy v navržených parametrech:

- podpora ze strany státu pro tuto ženu klesne o 3 501 Kč měsíčně kvůli snížení podpory státu s vysokými náklady na bydlení (nová složka bydlení bude 4 417 oproti 7 918 Kč příspěvku na bydlení);
- žena zůstane pod hranicí přežití – i s novou dávkou státní sociální pomoci ve výši 4 417 Kč, jí bude zbývat na život pouze 72 % toho, co je nezbytné pro přežití
- důsledkem bude buď vážná materiální deprivace nebo ztráta domova (a přesun ženy např. na ubytovnu).

¹⁰ Dle cenové mapy nájemného Ministerstva financí činí základní nájemné pro nevybavené byty (bez garáže) této velikostní kategorie v domech bez výtahu v Jihlavě 229 Kč/m.²

¹¹ Pro jednočlenné domácnosti žijící v obcích do 70 tis. obyvatel platí, že obvykle dávají na bydlení 27 % svých příjmů (hodnota mediánu).

III. Zhoršení účinnosti dávek na bydlení jako jediného účinného nástroje pro zmírňování energetické chudoby mnoha seniorek a seniorů

Příklad 5: Seniorka v energetické chudobě

Příjmy:

Osaměle žijící seniorka má průměrný důchod (ženy) ve výši 19 063 Kč měsíčně.

Náklady na bydlení:

Žena žije ve vlastním nezatepleném domě.

A. Energie a služby

Žena žije v domě v původním stavu, v jejích silách není provést kompletní renovaci, která by mohla snížit výdaje na energie (dopad výměny oken je jen velmi omezený). Vynakládá na energie 8 tisíc Kč měsíčně, což je sice jedna z vyšších hodnot i v rámci osamělých seniorek ve vlastním bydlení v energetické chudobě, ale nejedná se o vzácný jev, z dat o Životních podmínkách lze usuzovat na to, že takovou částku vynakládá na energie přibližně 20 tisíc osamělých seniorek v energetické chudobě.

B. Celkové náklady na bydlení

Ostatní náklady spojené s vlastním bydlením (údržba) seniorka minimalizuje, takže její celkové náklady na bydlení (včetně vodného a stočného) činí 9 871 Kč měsíčně.

Kolik zbývá na život oproti minimu pro přežití a oproti tomu, co je v Česku obvyklé

Životní minimum jednočlenné domácnosti (minimum potřebné pro přežití po uhrazení nákladů na bydlení) činí 7 082 Kč měsíčně.

Protože žena dává na bydlení 52 % svých příjmů, tedy dvakrát více než je v ČR obvyklé pro jednočlenné domácnosti žijící v obcích do 70 tis. obyvatel,¹² bez dávek státní sociální podpory ženě zbude na život pouze 9 192 Kč měsíčně.

- Tedy částka, která není o mnoho vyšší než životní minimum (130 % životního minima).
- Žena se nachází pod hranicí chudoby, protože jí zbývá na život 48 % toho, co je obvyklé (v přepočtu na spotřební jednotku).

Dopady dávkové reformy

V případě schválení dávkové reformy v navržených parametrech:

¹² Pro jednočlenné domácnosti žijící v obcích do 70 tis. obyvatel platí, že obvykle dávají na bydlení 27 % svých příjmů (hodnota mediánu).

- podpora ze strany státu pro tuto ženu klesne o 2 747 Kč měsíčně kvůli snížení podpory státu s vysokými náklady na bydlení (nová složka bydlení bude 466 Kč oproti 3 213 Kč příspěvku na bydlení);
- žena zůstane pod hranicí chudoby, na život ji zbude pouze 50 % toho, co je obvyklé.

Souhrnná data za modelové příklady

Typ domácnosti	Čisté měsíční příjmy (bez dávek státní sociální pomoci)	Náklady na bydlení v malém bytě při šetření na energiích	Životní minimum domácnosti v roce 2024 (minimum pro dočasné přežití).**	DOPADY DÁVKOVÉ REFORMY					
				O kolik bude nižší nová dávka sociální pomoci než příspěvek na bydlení a přídavky na děti?	Kolik zbyde na život po uhrazení nákladů na bydlení (pokud čerpá dávku)?	Kolik zbude rodině na život ve srovnání s jejím životním minimem (minimum pro dočasné přežití)?	O kolik méně zbyde po uhrazení nákladů na bydlení rodině na život než je v Česku obvyklé?***	Kolik rodině zbývá na život ve srovnání s tím, co je v Česku obvyklé? Méně než 60 % = hranice chudoby	Spotřebních jednotek
Příklad 1: Úplná rodina s dítětem do 3 let (a druhým předškolním dítětem) žijící v nájmu ve Frýdku-Místku, otec pracuje, matka čerpá rodičovský příspěvek	37 302	18 360	19 913	-4 204	24 702	124 %	-27 438	47 %	2,7
Příklad 2: Pracující samoživitelka žijící v nájmu na sídlišti v Praze na Hájích se školním dítětem	26 942	21 765	11 656	-2 939	12 985	111 %	-15 982	45 %	1,5
Příklad 3: Úplná rodina se dvěma školními dětmi žijící v nájmu Pardubicích, oba rodiče pracují (těsně nemá nárok na přídavky na děti)	50 311	19 410	22 309	-3 572	33 400	150 %	-18 740	64 %	2,7
Příklad 4: Žena ve věku 55 let, která přijde o práci a čerpá podporu v nezaměstnanosti, žijící v nájmu v Jihlavě (první dva měsíce po zrušení jejího pracovního místa)	12 285	11 603	7 082	-3 501	5 099	72 %	-14 212	26 %	1
Příklad 5: Seniorka v energetické chudobě v domě, který už není v jejich silách komplexně zateplít	19 063	9 871	7 082	-2 747	9 658	136 %	-9 653	50 %	1

* Pro přibližně 20 tisíc senierek v energetické chudobě platí, že dávají na energie více než 8 tis. Kč měsíčně, celková částka 9 871 je jen o málo vyšší než náklady na energie, protože tyto domácnosti zpravidla nedostatečně investují do údržby.

** Životní minimum pro rok 2021 dle propočtů Výzkumného ústavu práce a sociálních věcí navýšené o inflaci mezi lety 2021 a 2024.

*** Medián reziduálního příjmu po uhrazení nákladů na bydlení v roce 2023 činil 19 311 Kč na spotřební jednotku.

Umožňuje stát skrze příspěvek na bydlení umožňují lidem hradit luxusní, či nadstandardní bydlení ve drahých lokalitách?

Dle mnoha vyjádření v médiích má stát údajně skrze příspěvek na bydlení poskytovat finanční podporu pro lidi, kteří žijí v nájmu v luxusním, či nadstandardním bydlení, případně bydlení ve drahých lokalitách.

Stát stanovuje maximální možnou výši nákladů na bydlení, které lidem uznává skrze takzvané normativní náklady na bydlení (příjemci dávek mohou bydlet ve dražším, ale stát započítává jejich náklady na bydlení jen do normativu).

Pokud porovnáme obvyklé náklady na bydlení s normativními náklady na bydlení, ukáže se, že aktuálně už příspěvek na bydlení ani neumožňuje bydlet v bytě o obvyklé podlahové ploše a uhradit obvyklé náklady na energie a služby. V žádném případě tedy neplatí, že z příspěvku na bydlení je hrazeno nadstandardní bydlení.

Typ domácnosti	O kolik jsou vyšší normativní náklady na bydlení než obvyklé náklady na standardní bydlení?	Normativní náklady na bydlení pro rok 2024	Náklady na standardní bydlení	Složky nákladů na bydlení			Podlahová plocha bytu*	Cena na m ²
				nájem nevybaveného bytu v domě bez výtahu dle cenové mapy Ministerstva financí	energie *	služby *		
Příklad 1: Čtyřčlenná rodina žijící ve Frýdku-Místku	-3 130	18 477	21 607	14 420	5 000	2 187	70	206
Příklad 2: Jednotlivec žijící na sídlišti v Praze na Hájích	-4 366	16 729	21 095	16 562	3 613	920	49	338
Příklad 3: Samoživitelka s 1 dítětem žijící v Jihlavě	-5 629	13 737	19 366	13 080	4 906	1 380	60	218

* Hodnoty mediánu (střední hodnota) pro dané velikostní kategorie domácností žijících v nájmu dle dat z šetření Českého statistického úřadu Životní podmínky 2023.